

GEMEENTELIJK GEGEVENSWOORDENBOEK - PoC

STARTNOTITIE

23 november 2021 – Hein Corstens – Marcel Krassenburg

Deze startnotitie geeft een eerste schets van het te starten project "Gemeentelijk Gegevenswoordenboek – Proof of Concept". We beschrijven kort de context, het doel, de oplossingsrichting en de globale aanpak.

De startnotitie is bedoeld om deelnemers en belangstellenden tijdig te informeren over het project, waardoor we kennis kunnen uitwisselen en de samenwerking vergroten.

AANLEIDING

Veel begrippen

De (lokale) overheid gebruikt in ieder beleidsterrein vele begrippen in haar werkprocessen en in de communicatie met organisaties en inwoners. Dit komt duidelijk naar voren bij de ontwikkeling van informatiesystemen, waarbij proceseigenaren, informatie-architecten, softwareontwikkelaars, gebruikers en beheerders met elkaar in gesprek zijn.

Woordenboek

Deze begrippen zijn niet altijd eenduidig beschreven. Al langere tijd bestaat de behoefte aan een overzichtelijk en toegankelijk informatiepunt, dat ook al bestaande woordenlijsten in basisregistraties makkelijk vindbaar maakt. Zo'n "woordenboek" bevat alle begrippen, in de context waar zij gebruikt worden. Het geeft definities, synoniemen, afkortingen, eventueel vertalingen. Zie ook de samenhang tussen begrippen zoals woordenboek, gegevensmodel en ontologie in het [Schema gegevenswoordenboek en Ontologie](#).

Innovatiebudget Demodam

[Demodam](#) is een fictieve gemeentewebsite die laat zien welke herbruikbare open source producten en diensten er beschikbaar zijn voor gemeenten, op basis van [Common Ground](#) principes. Tijdens de [Demodam Hackathon II](#) op vrijdag 5 november 2011 konden pitches worden ingediend voor oplossingsrichtingen die het hele ecosysteem van Common Ground en/of Demodam ondersteunen. We hebben het [idee van een Gemeentelijk Gegevenswoordenboek](#) ingediend en daarvoor is een innovatiebudget toegekend.

DE OPGAVE

Proof of Concept

Het innovatiebudget maakt het mogelijk om samen met geïnteresseerde gemeenten een Proof of Concept op te zetten. Dat maakt zichtbaar hoe het Gemeentelijk

Gegevenswoordenboek kan werken en hoe het bruikbaar is voor alle 352 gemeenten. Ook wordt de al bestaande kennis benut van het Gemeentelijk Gegevensmodel van de gemeente Delft en het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water van Rioned.

Het project start nu en zal in maart 2022 resultaat laten zien.

GLOBALE AANPAK

We hebben een globale aanpak gemaakt, maar als innovatieproject kunnen we onderweg activiteiten bijstellen naar aanleiding van bevindingen. Ook de Corona-maatregelen kunnen invloed hebben op de manier van samenwerken.

1. INVENTARISATIE

We brengen betrokkenen en ontwikkelingen in kaart:

- Organisaties en personen
- Bestaande woordenboeken en catalogi
- Verkennen GWSW op inhoud, werking en geschiktheid
- Verkennen componentencatalogus
- Eerste woordenschat (wordcloud)
- Relevante initiatieven en projecten, zoals Demodam en de 3 innovatiebudget-trajecten
- Het schema [Gegevenswoordenboek en Ontologie](#)

2. ORGANISEREN WORKSHOPS

We gaan in gesprek met gemeenten om de wensen, ideeën en specificaties van een GGw te verzamelen. Afhankelijk van de Corona-maatregelen is dat online of op locatie. We denken nu aan 2 workshops:

- Online kennismaaksessies in december 2021, gericht op inventarisatie;
- Workshop GGw-PoC-1 januari 2022, om het globaal ontwerp terug te koppelen;
- Workshop GGw-PoC-2 in februari 2022, om de PoC-v0.2 te testen en het vervolg te bespreken (verder ontwikkeling, eigenaarschap, beheer, gebruik, etc).

3. MAKEN VAN GLOBAAL SYSTEEMONTWERP VOOR PoC

Met een globaal systeemontwerp beschrijven we de functie die het GGw heeft en de componenten waar het uit bestaat. Op basis van dit ontwerp kunnen we er een eerste vorm aan geven (mock-ups, demo, ...).

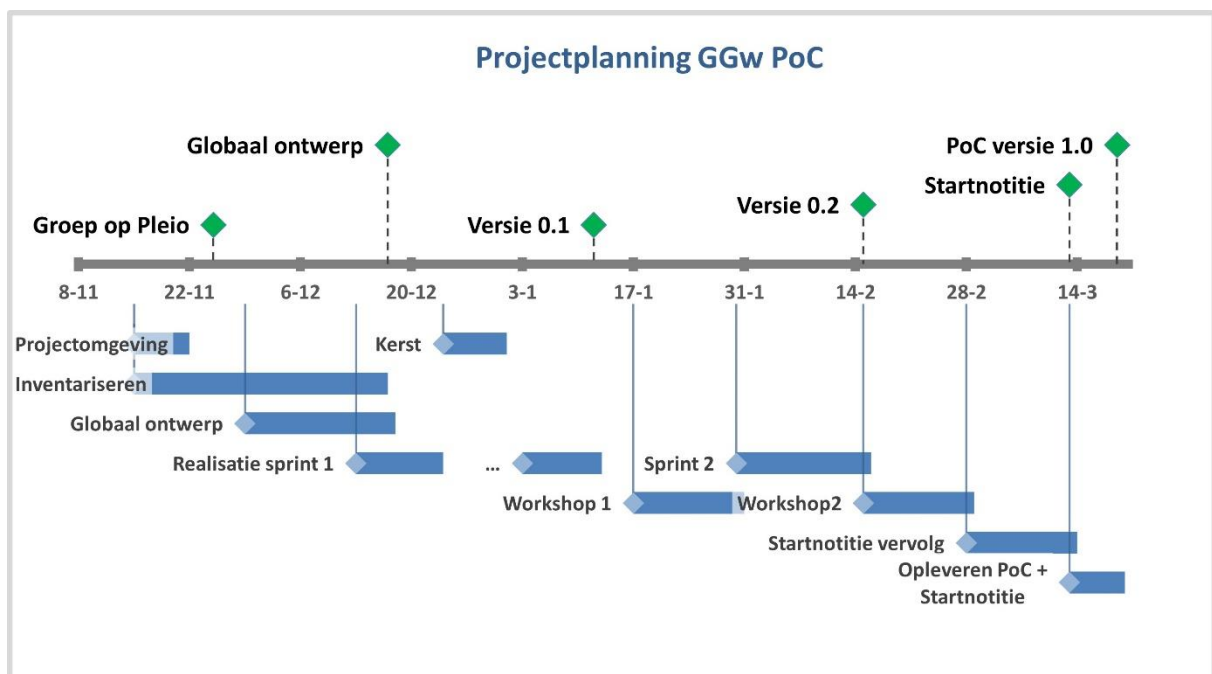
- Een beschrijving van de context van het GGw
- De waarde die het toevoegt voor de doelgroepen (ontwikkelaars, informatie-architecten, informatiemanagers, proceseigenaren, beleidsambtenaren)
- Basisdefinities voor het GGw zelf (begrippenkader)
- Potentiële domeinen voor inzet
- Functies en componenten van het GGw
- Globale gegevensstructuur van het GGw zelf

4. SOFTWARE-ONTWIKKELING PoC (ITERATIEF)

Om de potentiële werking van de GGw te demonstreren, onderzoeken we hoe de functionaliteit van het al bestaande en in gebruik zijnde GWSW ook voor het GGw werkbaar is. We willen daartoe het GWSW vullen met data uit andere domeinen.

- Sprint 1, januari 2022: Versie PoC 0.1;
- Toetsen in workshop 1 in januari 2022;
- Sprint 2, februari 2022, Versie PoC 0.2;
- Aanpassen op basis workshop 2 en reacties;
- Opleveren begin maart: Versie PoC 1.0.

PLANNING

ORGANISATIE

PROJECTUITVOERING

- **Hein Corstens** zorgt voor de informatiekundige aspecten (informatiemodellering, gegevensanalyse) en leidt de workshops.
- **Marcel Krassenburg** verzorgt de projectondersteuning (communicatie, documentatie) en de software-aspecten.

DEELNAME GEMEENTEN

Gemeenten worden van harte uitgenodigd om dit project te volgen of er aan deel te nemen. Dat kan door:

- Het project te volgen
 - [Groep Gemeentelijk Gegevenswoordenboek](#) (GGw) op Common Ground voor projectinformatie
 - [Common Ground](#) voor algemeen nieuws en blogs
 - [Slack Demodam](#) voor technische aspecten
- Deel te nemen aan de workshops: [Stuur mail: Belangstelling voor deelname](#)

MEER INFORMATIE

GGw-PoC staat voor "Gemeentelijk Gegevenswoordenboek – Proof of Concept". Dit project is een samenwerking tussen Corstens informatiearchitectuur en CCoverheid en mogelijk gemaakt door een innovatiebudget vanuit [Demodam](#).

Contactgegevens

[Corstens Informatiearchitectuur](#)

Hein Corstens – Informatiearchitect

hein@corstens.nl

06 55 38 22 88

[CCoverheid](#)

Marcel Krassenburg – Systeemontwerper en conceptontwikkelaar

[MKidee](#) – [CCoverheid](#) – [iRaad](#)

marcel@ccoverheid.nl

06 53 86 31 19

(Tekst conform creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Tenzij anders vermeld is alles in dit werk gelicenseerd onder een Creative Commons Naamsvermelding 4.0-licentie. Wanneer je gebruik wilt maken van dit werk, hanteer dan de volgende methode van naamsvermelding:

Corstens informatiearchitectuur en CCoverheid - Gemeentelijk Gegevenswoordenboek – Proof of Concept – (2021), CC-BY 4.0 gelicenseerd. De volledige licentie-tekst is te lezen op: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.